

Sayın  
Hüdaverdi Talay  
Kartaltepe Terakki Cad.Barbaros  
Sokak No:104/2 BAKIRKÖY

15

AĞUSTOS

1968

YIL: 1 SAYI: 4

# TEKSTİL

Sahibi :  
Rıza GÜVEN  
— Tekstil İşçileri  
sendikası adına—

Yazı İşleri Müdürü:  
Bahir ERSOY

ADRES: Cağaloğlu, Sıhhiye Apt.  
Kat 3 İstanbul Telefon 27 67 82  
Dizgi: Meydan Gazetecilik ve  
Neşriyat Limited Şirketi  
Baskı: TALAT MATBAASI

ONBEŞ GÜNDE BİR YAYINLANIR TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ORGANIDIR

## UYELERİMİZ HAKLARINI ALMAKTA KARARLIDIR ..!

**Beyoğlu şubesi temsilcileri toplantısında ne pahasına olursa olsun fedakârlık yapmama kararı alındı**

**BAŞYAZI**  
**rıza güven**

**Her hareketin sonunda ekonomik ve sosyal yarar olmalıdır**

11 8 1968 Pazar günü Beyoğlu Şubesi Başkanı Kemal Abay, şubesine bağlı temsilcileri ile bir toplantı düzenlemiştir. Kasımpaşa'daki ÇİT-İKİ düğün salonunda sabahleyin yapılan toplantıyı Şube Başkanı Kemal Abay bir konuşmayla açmıştır. Kemal Abay, Şubesinin çalışmaları ve yakında yapılacak toplu iş sözleşmeleri ile ilgili açıklamada bulun-



**Mısırlı Triko işçileri Sendikamızı ziyaret ettiler**



Bomonti'de kurulu Mısırlı Triko Fabrikasında çalışan Sendikamız üyesi işçiler geçen hafta topluca sendikamızı ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretleri esnasında sendikacı işçiler Genel Başkanımız Rıza Güven'e bir buket ve bir de üzerinde «HÜRRİYET» yazılı tabak armağan etmişlerdir.

İşçilerin bu yakın ve sıcak ilgisine teşekkür eden Genel Başkan Güven onların dert



Geçtiğimiz günler yurdumuz çeşitli toplum hareketlerine sahne oldu.

— Gençliğin üniversiteyi işgali ve boykot hareketleri,

— Derby işçilerinin istemedikleri bir sendikaya toplu sözleşme yetkisi verilmesine karşı kanunsuz, fakat haklı olarak yaptıkları işgal hareketi.

— Amerika 6. Filosunun İstanbul'u ziyareti sebebiyle ortaya çıkan gençlik hareketlerini bastırmak için toplum polisinin yaptığı anayasa dışı davranışlar ve dökülen kanlar,

— Konya'da komünizme karşı olduğunu iddia eden bir takım ne idiği belirsiz kişilerin dini istismar ederek yaptıkları talan hareketi,

— İstanbul'da düzenlenen komünizmi tel'in mitingi ve daha bir çok olaylar.

Bu olaylar gösteriyor ki toplum bir bunalım içindedir. Bu bunalımdan yararlanan ya da yararlanmaya çalışanlar perde gerisinde bunalım içindekileri sömürmekte ve de yanlış hareketlere itmektedirler.

Üniversitedeki boykot ve işgalin nedenleri gençlik tarafından kamu oyunu etkilemiş ve haklılık kazandırmıştır.

Gençlik, bu hareketi ile tüm sorunlarını çözümliyememişse de üzerine eğilimesi gerektiğini kamuoyuna vede ilgililere kabul ettirmiştir.

Derby işgalini yapan işçiler kanunsuz harekette bulunma damgası yemekle birlikte temelde haklı olduklarını yargıç önünde belgelemişlerdir.

6. Filonun İstanbul'u ziyareti sebebinin gençlik üzerinde yaptığı reaksiyon dolayısıyla meydana gelen olaylar hiç bir vatanseverin arzulanmadığı bir biçimde gelişmiştir.

Gençlerin kaldıkları yurt binasına gece yarısı saldıran ve kan dökülmesine sebep olan toplum polislerinin davranışları hiç bir zaman hoşgörülemez.

Bundan dolayı hükümet edenler de ağır şekilde suçlanmışlardır.

**B**U olayların komünist taktiği, gençliğin de komünist olduğuna inandırılarak Konya'da ör-

(Devamı 4 üncü Sayfada)

muş; bu sözleşmelerde işçilerin tüm isteklerinin yer alacağını, bununla ilgili her türlü mücadelenin yapılacağını söylemiş; Türkiye'de yozlaştırılan sendikacılığa değinerek, işçinin nasıl bir sömürü düzenine itildiği ve bu düzeni korumak için mutlu azınlığın hangi metodları izlediğini belirtmiştir.

Başkan Kemal Abay'dan sonra temsilciler söz almışlar, haklarını savunmak için her türlü mücadeleye hazır olduklarını, gereğinde Sendika'dan para yardımını dahi almadan günler ve aylarca grev yapabileceklerini ifade etmişler, türlü dertlerini ve dileklerini belirtmişlerdir.

Toplantıyı Genel Mer-

(Devamı 3 üncü Sayfada)



Eyüp'te kurulu Has Örme Büküm Fabrikasını yerinde ziyaret eden Genel Başkan Rıza Güven işçilerin çeşitli dilek ve sorunlarını dinlemiştir. Genel Başkan ayrıca işverenle de görüşerek yeni inşa edilen işyerindeki noksanlıkların bir an önce tamamlanması gerektiğini hatırlatmış ve işverence müsbet karşılanmıştır. 300'e yakın işçinin çalıştığı işyerinde işçiler yeni yapılacak sözleşmenin olumlu olması dileğinde bulunmuşlar ve Sendikanın vereceği kararı kuşkusuz ve tam olarak uygulayacaklarını açıklamışlardır.

## "Finfinidis işçileri," Teksifin kurbanı oldu

Kemerburgaz yolu üzerinde senelerdir çalıştırdığı işçilerin bir kısmını kanunsuz ve ücretlerini tam ödemediği çalıştırmaya almış Dimitri Finfinidis adlı bir Çadır ve Branda bezi dokuyan fabrika vardır.

Bu fabrikada çalışan işçiler Teksif sendikasının üyeleri idiler. Geçen dönem yapılan toplu iş sözleşmesi ile alınan hakların

(Devamı 3 üncü Sayfada)

### TATLI SERT abdullah sert

## Partilerüstü Beyler

**N**İSAN 1968'de Türk—İş Konfederasyonu'nun yapılan genel kurul toplantısında partilerüstü sendikacılığın yürütülmesine, toplumcu bir yazarın kınanmasına karar verildi. Bu kınanmaya karşı çıkan, eğer böyle bir karar alınacaksa sağcı ve faşist olan bir yazarın da kınanmasının gerektiğini savunan bir sendikacı da kıyasıya dövüldü, hastahanelik edildi.

Türkiye'de siyasî olan ve fakat olmadığını ileri süren kişi ve kuruluşlarca yürütülmek istenilen yutturmacaya bu köşede kısaca değineceğiz.

**NEDİR PARTİLERÜSTÜ SENDİKACILIK?**

**P**artilerüstü sendikacılık sözü bir yutturmacadır ve «fabrikadan içeri siyaset sokmıyalım» sözünü eden Hükümetin başının görüşüne uygundur. Partilerüstü sendikacılık demek, halkın ekmeğine, geçimine göz dikmişlerle uğraşmamak; demokrasinin halkın idaresi olmayıp bir mutlu azınlığın düzen aracı olduğunu savunmak demektir. Bu düşüncede olanlar sürekli şekilde siyaseti halka iğrenç, bayağı bir şey olarak göstermişler ve ondan uzak kalınmasını telkin etmişlerdir. Ama kendileri o iğrenç, bayağı şeyle uğraşmaktan ve de parsa toplamaktan geri kalmamışlardır.

Oysa ki demokrasinin varolduğu veya varolacağı

(Devamı 4 üncü Sayfada)



## DOSTLARLA demir taş ceyhun

### insan avı

**H**ükümet Başkanı ağzını açtı mı, maşallah mangal-  
da kül bırakmıyor. Hani, Hukuk devleti, in-  
san hakları, millî irade, özgürlükler gibi lâfları ardı  
ardına sıralayıveriyor. Ama öte yandan, bütün bu  
kavramları çiğneten, zorbaların sokaklarda kol gez-  
mesine göz yuman da gene kendisi. Asayiş masayiş  
hak getire. Ne mal güvenliği var, ne can güvenliği.  
Konya olayları sırasında zorbaların saldırısına uğra-  
yan bir tanığın mahkemede verdiği ifade doğrusu,  
insanın tüylerini diken diken edecek kadar korkunç.  
Diyor ki adam «Evimi ve canımı, konu komşu bir  
araya gelerek, ekmek bıçağı ile, balta ile, keser ile,  
tahra ile güç belâ koruyabildik.» Hani nerde kaldı  
hukuk devleti, insan hakları, can güvenliği, mal gü-  
venliği. Bir yandan eşkiyalar doğuda yol kesiyorlar.  
Öte yandan şehirlerde yaşamak bir cesaret işi oldu.  
Elinde, karikatürlerdeki gibi ucu çivili lobutuyla zor-  
balar, şehirlerin sokaklarında etrafa duman attırı-  
yorlar. Bir bakıyorsunuz gece yarısı meclis basıyor-  
lar, lokâl basıyorlar, öğrenci yurdu basıyorlar, üni-  
versite kapılarında tuzak kurup adam avlıyorlar.  
Ölenler, yaralananlar, gözü kör olanlar. Her sabah  
gazetelerde don gömlek yaralı resimleri sayfaları  
doldurup duruyor.

#### KİMDİR BU ZORBALAR?

**G**ecende bir dost anlatıyordu. Üniversitelerdeki  
boycot hareketi sırasında, yüksek rütbeli bir  
subay, öğrenci liderlerinden birini çağırması ve demiş-  
ki; «Dikkatli olun, bu sıralar sizlere belki bir şey yap-  
mayacaklar ama, olaylar bitip te beş on gün geçtik-  
ten sonra, hepinize komplolar hazırlanıyor. Sizleri  
teker teker yakalayıp, gözünüzü yıldıracaklar. Ki-  
minizi tevkif edecekler, kiminizi ara sokaklarda dö-  
vecekler, kiminizi emniyet müdürlüğüne götürüp iş-  
kence yapacaklar. Benden haber vermesi.» Nitekim,  
söylenenler harfiyen başladı. Çocukların bir kısmı  
hâlâ içerde. Bir kısmı için tevkif müzakkereleri ke-  
silmiş, polis üniversite kapılarında nöbet tutuyor.  
Geçen gün üç çocuğu da gündüzleyin Beyoğlunda  
dövmüşler. Hem de nasıl...»

## Bir işyerini teşhir etme kararı alındı

Ötedenberi şikâyet ko-  
nusu olan ve resmî makam  
lara başvurulduğu halde  
olumlu sonuç alınamayan  
Fener Boyahanesi işyeri  
geçen gün ziyaret edildi. Be  
yoğlu Şube Başkanı Ke-  
mal Abay'ın tavassutu ile  
yapılan ziyarete basın men  
supları da götürüldü. Ora-  
daki çalışma şartları biz-  
zat ziyaretçilere gösteril-  
di ve işçilerle konuşuldu.  
Sendikamız bu işyerin-  
deki iptidai ve kanun ve  
tüzüklere aykırı iş düzeni-  
ni patron nezdinde olduğu  
kadar ilgili makamlar nez-  
dinde de takip ettiği halde  
maalesef müsbet sonuç a-  
lamadı. Bundan dolayı da  
durum basın yolu ile ka-  
mu oyuna duyurulmağa ka-  
rar verildi. Bundan böyle  
yasalara ve ilgili tüzüklere  
aykırı çalışma şartları olan  
işyerleri basın yolu ile halk  
oyuna tanıtılmağa ve ba-  
sın denetimi sağlanılma-  
ğa çalışılacaktır.

## Üyelerimiz haklarını almakta kararlıdır..!

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

kez'den Başkan Vekili Sab-  
ri Tıgılı, Genel Sekreter Yu-

## 15 GÜNDE BİR bahir ersoy

### 1963 nere, Bugün nere?

**H**ayat pahalılığı artışı devam edi-  
yor. Dar gelirli vatandaşlar özel-  
likle işçiler bu artışı endişe ve ıstırapla  
izliyor. Memleket iktisadî düzeninden  
sorumlular, piyasa hareketleri karşı-  
sında sessiz ve olaylardan habersiz ki-  
şilerin serin kanlılığına bürünmüşler.  
Çalışma Bakanı Avrupa seyahatinin  
rehavetinde. Orda gördüğü Türk işçile-  
rine ne gibi hizmet yapılabileceğini dü-  
şünüyor mu bilmem? Ama üç beş tane  
İstanbul külhanbeyinin işçilerimizin  
huzurunu kaçırmamasından şikâyetçi ol-  
duğunu basından öğrendik. Külhanbey-  
lerinin altında damga yok. İlgililer hiç-  
kimseye sen külhanbeyisin sana çıkış  
vizesi veremeyiz diyemez. Kaldı ki ora-  
da yalnız Türk işçileri yok. İspanya,  
İtalya, Yunan ... v.s. milletlerin işçileri  
de var. Onların arasında külhanbeyin  
ötesinde kişilerin oldukları biliniyor.  
Ama o memleketin işçileri ile Türk iş-  
çilerinin çalışma mukavelelerindeki  
şartlar arasında ne gibi farklar var?

Konuyu yerinde inceleyip Almanya ve  
emsali memleketlerde gerçek çalışkan-  
lık ve iş ahlâkı örneği veren fedakâr  
işçilerimizi dinliyenler bunu kolaylıkla  
tesbit edebilirler. Buna göre bu konu  
hayatî önem taşıyan meseleleri kavrı-  
yor. Bakanın bunlar üzerine eğilmesi ve  
gereğini yapmak için çaba göstermesi  
gerekir. Eğer bizim bildiklerimiz doğ-  
ru ise bakanın bunları aydınlığa kavu-  
turacağı, (bizim bakımımızdan değil,  
ama memleketin döviz buhranı çektiği  
bu sıralarda gerçek döviz davanağı.

sa yani geçim ilişkilerini insanî ölçü-  
lerle düzene koyma çabasını geçmiş-  
ten bu yana araya gelmişler. Bazı esas-  
lar da bulmuşlardır. Halen bunlara uy-  
gun ve ustalıkla tatbik eden ülkelerde  
toplum bizde olduğu gibi birkaç aracı-  
nın ve piyasa canbazının ıstırap çen-  
berinde dönmüyor. Onlar daha özlü  
esaslar aramak ve bulduklarını uygu-  
lamak çabasındadırlar. Esasen iş hu-  
kuku ve sosyal siyaset bu çalışmalardan  
doğmuşlar ve çalışmalara yön vermiş-  
lerdir. Biz de millet olarak dünya ça-  
lışma düzeninin gelişiminden fayda-  
lanmış ve bir takım prensipleri kabul  
etmişizdir.

Hayat niçin pahalılanıyor? Bu so-  
runun cevabı konumuz değildir. Onu  
maliyecilerle hükümet edenler düşün-  
sünler.

Ama ağırlaşan geçim şartlarının  
çalışanları asgari geçinme yeteneğinden  
mahrum etmemesi için elde bir mekâ-  
nizma var!

Asgari ücretlerin tesbiti meselesi.

**İ**şkolumuzda halen tatbik edilen as-  
gari ücret (21.11.1963) te tesbit  
edilmiş. O zamanın şartlarına göre ku-  
ruşlandırılmıştır.

İstanbul için 16 yaşından büyükler  
için saatte (150), 16 yaşından küçük-  
ler için de (125) kuruştur.

1963 senesinden bu yana hayat en  
az % 35-40 pahalılanmıştır. Eğer sen-  
dikalar toplu sözleşme gücü ile üç beş  
kuruş zam almamış olsalar işçilerin belli



ba, çocuklara tek tek yaklaşmışlar, «kardeş bir dakika bakar mısın» diye onları ara sokaklara çekip üzerine yüklenmişler. Sen misin suyum bulandıran. Vur gözüne. Suçu ne, belli değil. Zaten yakalayıp polise teslim edemiyorsun, çünkü gündüz gözü olduğu halde, ortalıkta bir tek polis yok, ayrıca yakalasan da seni döven kendisi, gene seni tutup, onu salıveriyor. Tıpkı, kadı hikâyesi gibi. Hani şey derler, anamı şapan kadı, derdimi kime anlatayım.

### ÖLÜM DANSI

Geçen gün ben de kurban gidiyordum bu zorbalara. Pisi pisine dayak yiyecektim, yaralanacaktım, belki de ölecektim. Ölmek bir şey değil de, adamın ardından, «ne şehit oldu, ne gazi, pisi pisine gitti niyazi» derler. 6 Ağustos salı günü Belediye Meclisinin ilk toplantısı vardı. Bana da, çalıştığım yerden görev verdiler, git dediler, Meclisin bu ilk oturumunu izle ve parti grup başkanlarını davet et. Kalktım kuzu kuzu gittim, tertiplerden habersiz. Dinleyici balkonuna çıktım. Ana bana günü. Kalabalığın arasına karıştım. N'oldu, nasıl odu, anlayamadım, aradan daha on onbeş dakika geçmemişti ki, beş on zorba, birden saldırdı üzerime. Nasıl saldırıyorlar. Kalabalığı yardılar, üzerime üzerime çullandılar. Aman yarabbi o ne korkunç andı. Napacağımı şaşırdım. Etrafta ne bir polis, ne bir zabıta memuru. Hani Belediye Sarayını zorbalar basıyor, en emniyetli yer olması gereken Hükümetin içinde adam dövüyorlar, meclisin toplanmasına mani oluyorlar, allah için bir yetkili çıkmıyor. Baktım vaziyet kötü, aç kurtlar gibi parçalayıverecekler, erkekliğin dedim onda dokuzu kaçmaktır, bir ufak çizikle, sıyrıldım aralarından, tabana kuvvet. Sesler geliyordu meclis salonundan. Küfürler, ana avrat sövmeler, hakaretler, adam dövmele. Nedendi bunlar? Hani hukuk devleti vardı. Hani can güvenliği, mal güvenliği vardı. Başbakan ağzını açtı mı mangalda kül bırakmıyordu. Aslında zorbaların bu saldırısına hak vermemek elde değildi. Adamlar gerçekten haklı idi. Duyuyorduk, Belediye meclisine seçilebilmek için bir takım kişiler yüzbinlerce lira harcamışlardı. Tamı seçilmişler. tezgâhlarını kurup, yığmaya oturacaklardı ki, Yüksek Seçim Kurulu diye bir yer, usul meselesinden bozuvermişti dümenlerini. Oysa hâlâ iktidardaydılar. İpler kendi ellerindeydi. Top atmış tüccar kızgınlığıyla artık

(Devamı 4. sayfada)

nus kâra, mürettis hakkı Özbal ve sendika avukatı Abdullah Sert izlemişlerdir. Genel Başkan Vekili Sabri Tıgılı ve Av. Abdullah Sert'in konuşmalarından sonra, ne istediğini bilen ve mücadeleye her bakımdan kararlı temsilcilerin katıldığı toplantı saat 13.30'da son bulmuştur.

Beyoğlu Şubesi'nin temsilciler toplantısı artık emekçinin nasıl olayları değerlendirme yeteneğine kavuştuğunu göstermesi Türkiye'deki yutturmaca düzenin kimlere neler sağladığını belgelemesi bakımından ilginç olmuştur. Bundan böyle de Tüzüğümüz gereğince bu gibi toplantılara devam edilecektir.

## Mısırlı Triko işçileri

(Başarafa 1 inci Sayfada)

lan 3. dönem toplu iş sözleşmesi ile kendilerine daha iyi hak ve menfaatler teminine çalışılacağını belirtmiştir. Daha sonra da çeşitli sendikal konulara değinerek işçilerin birlik olmalarını, haklarını ancak bu birlik ve beraberlik içerisinde kaldıkları sürece daha garantili olarak alabileceklerini ifade etmiştir. Daha sonra işçiler «Hakları verilmezse ve sendikaya zorluk çıkartılmağa çalışılırsa Sendikamızdan tek kuruş almaksızın grev yapmağa hazır ve kararlı olduklarını» açıklamışlardır.

Toplantıda kısa bir konuşma yapan Beyoğlu Şubemiz Başkanı Kemal Abay da üyelerin bu anlayışlı ve bilinçli tutumlarına teşekkür etmiştir.

olan işçilerimiz açısından) sabırsızlıkla beklenir. Ama tıpkı hayat pahalılığının eze eze gidişine seyirci kalan zihniyetin bu konuda da demogojik birkaç atağını görüp sonunun nasıl geleceğini sabırla beklemekten başka bir şey olacağına inanmak içimizden gelmiyor.

İşçilerin hayat pahalılığını karşılayacak ellerinde sihirli deynek yok. Ferdî tedbir olmak imkânları bahse konu olamaz. Böyle bir düşünce tarihi tekâmülü inkâra gider. Bütün dünya milletleri işçinin cemiyet, aile ve piya-

## Finfinidis

(Başarafa 1 inci Sayfada) büyük bir kısmını veremeyen bu işyeri Teksif sendikasının iddialı yöneticileri ile uyuşarak işçileri uyutmak istemekte idi.

Bu işyerinde işçiler fazla mesai yaparlar, toplu sözleşmede sosyal hakları vardır amma ne mesai zammı ne de sosyal hakların zerresini bile alamazlar.

Nihayet bıçak kemiğe dayandı ve işçilerin 40 kadarı bir avukat tutarak işyerini fazla mesai için dava ettiler. Akit sendika ise sustu.

İşveren dava açmak için işçilere önderlik yapan sendikamızın temsilcisinin de içinde bulunduğu 4 işçiyi işten çıkarınca bardak değil dolmuş olan kova taşıtı ve işçiler işi paydos ederek arkadaşlarının iş başı yapmasını istediler.

Akit Sendika Teksif ise hâlâ ortada yok zaten olamazdı da çünkü yüzleri yok ki.

dumandı. Kaldı ki bazı işverenler işçi ücretlerini asgari ücretin çizgisinde götürmek için her çareye başvuruyorlar.

Sendikalarımız asgari ücretin yeniden tesbit için hükümet edenleri devamlı ikaz etmişlerdir. Nitekim İstanbul'da işkolumuz için Haziran 1967'de yeni asgari ücret tesbit olunmuş ve 16 yaşından büyükler için saatte (200), küçükler için ise (175) kuruş mahallî asgari ücret komisyonunca kabul edilmişti. Ama işverenlerden yana olan zihniyet (Devamı 4 üncü Sayfada)

## SENDİKADAN HABER

Eyüpte kurulu Mihael Çıkvaşvili fabrikasında karşı sendikamızın bir miktar üyesi vardı. Üyeleri ile geçtiği şekilde ilgilenmediklerinden işçiler sendikamıza geçmeye başladılar. Telaşlanan şube yöneticileri sabah erken saatlerde fabrikanın önüne gelerek işçilerle konuşmak istediler. İşçiler iki senedir neredesiniz? Şimdi mi aklınız başınıza geldi diyerek yüz vermeyince çareyi beyanname dağıtmakta buldular.

Yedikulede kurulu mamulum Gabriyel Garriyel oğlu fabrikasında iş akitlerini fesh işvereni mahkemeye veren işçilerin yerine yeni işçi alınmakta tek şart ise Teksif sendikasına üye olmaktadır. Durumu gören işçiler bir müddet sonra sendikamıza gelerek üye olmaktadır.

İşçileri korkutarak sen-

dikamıza gelmelerini önlemek amacı ile iveren temsilcilerden... işten çıkarmak için ihbar vermek sureti ile iş akdini fesh etmek istemiş bulunuyor. Talimatımız gereğince ihbarı imzalamayan temsilcimizin işe tekrar iade edilmesi için sendika olarak gerekli işlem yapılmaktadır.

Karşı sendikamızın Toplu iş sözleşmesini yaptığı işyerlerinden, Bozkurt Mensucat, Kabaklarlı Mensucat, Gümüşsuyu Yün İplik Fabrikası, Dinarsu Doku-ma Fabrikası ve Boyateks fabrikalarının Toplu sözleşmeleri 12 Ağustos 1918 tarihinde bitti. Sendikamıza üye olan bu işyerindeki işçilere Teksiften daha olumlu bir sözleşme yapacağımızı söylemiştik. Şimdi sözümüzü yerine getirmenin mücadelesini yapacağız ve mutlaka muvaffak olacağız.



# Partilerüstü Beyler

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

ileri sürülen bir toplumda hiç bir kişi, grup, kuruluş ve giderek sınıf siyasetten uzak kalamaz. Siyaset, toplumun daha iyi yönetimi için örgütlenme ve siyasî gücü elde etmek için yapılan mücadelenin adıdır. İnsana yaraşır ücret, barınma, beslenme dinlenme, eğitim olanaklarına emekçi sınıfın kavuşabilmesi örgütlenmesine ve siyasî güce katkıda ve etkide bulunabilmesine bağlıdır. Bu da bu sonuçları kendine sağlatacak yasama, yürütme ve idari güçlere sahip çıkmasıyla olur. O halde emekçinin daha iyi ve daha mutlu günlere kavuşması örgütlenmesini ve siyasî güce sahip olmasını sağlayacak siyasette yer almasıyla mümkündür. Aksi halde kendinden görünenler çıkarları için isteristemez ona kazık atacaklardır; atmaktadırlar da. Nitekim bunu belgeleyecek gelişen olaylara bakınca haklılığımız ortaya çıkacaktır.

## TÜRK—İŞ'İN OYUNLARI

**P**artilerüstü sendikacılık sloganıyla ortaya çıkan Türk—İş sorumluları ayrı-ayrı partilerin görüşüne ve üyeliğine sahiptirler. Bir çıkar ilişkisi içinde de korkunç çelişkilere düşmekten geri kalmamışlardır. Bir kongrede hakkınıza razı olun diye sanayi işçilerine nutuk atan Çalışma Bakanı'nın ardından Türk—İş Başkanı «işçiler millî gelirden paylarını alıyorlar» demiştir.

Bozuk düzenden temsil ettikleri kişilere rahat rahat pay dağıtan iktidarın yanbaşında Türk—İş konfederasyonu hiç çekinmeden yer almış, grevlerin etraflenmesine göz yummuş, Kauçuk—İş gibi sarı sendikalara bünyesinde yer vermiş, Amerikancı kaynaklardan beslenen eğitim uygulamaları yaptırmış, emekçinin biraz daha ezilmesine yollar hazırlamıştır. Bugün işçinin davası uzayıp giden duruşmalara bırakılmışsa, yeni mahkemeler kurulmasına, adaletin yolunda işleme sine Türk—İş konfederasyonu'nun ilgisiz kalmasından ileri gelmektedir. Bu konuda bitmez tükenmez örnekler vermek mümkündür.

## KİM İÇİN BU NUTUK?

**S**imdi hal böyle iken ve bu bozuk düzen böyle sürüp giderken, Türk—İş'in genel sekreteri gerçekten ileri ve devrimci nutuk atabilmekte, ama iş eyleme gelince bürokrat ve çıkarıcı sendikacılık atkoşturmaktadır. Biz Türk—İş Konfederasyonu'nun eylemini ve sözlerini bilmeseydik, Türk—İş Genel Sekreteri'nin sözlerini yüreğimizde duyar ve alkışlardık.

ve tarım işçisi yarır aç çalıştırılmaktadır.....»

Türk—İş'in genel sekreteri Bay Halil Tunç böyle diyor ve daha da eklemelerle Doğu'nun insanlarının feci dramını ortaya koyuyor. Bu drama Türkiye'nin diğer bölgelerinin de dramını ekleyerek yazı yazan bir toplumcu yazar Bay Halil Tunç'un da bulunduğu Türk—İş kongresinde kınanıyor ve bir sendikacı kıyasıya dövülüyor. Doğu'nun yıllardır hali bu olduğu halde, Bay Halil Tunç'un aklına yeni geliyor ve nutuk atıyor bir ilerici, devrimci kişi edasıyla. Bu çelişmenin ardında nelerin yattığı çok geçmeden gün ışığına kavuşacak, Türk—İş genel sekreterinin nelere ve kimlere yatırım yaptığı anlaşılacaktır.

## BAKIN PARTİLİLERE

Nitekim Bay Halil Tunç'dan sonra başka bir sendikacı ve Türk—İş'li bu konuşmaya cevap vermekte gecikmedi, adı Hasan Türkay. Çimse—İş Sendikası'nın başkanı. Adalet Partisi Milletvekili, aynı partinin işçi komitesi başkanı, Türk—İş yönetim kurulu üyesi ve Türk—İş eski başkanvekili. Böylesine açık partili olan bu zat bay Halil Tunç'un konuşmasından sonra veryansın etti, nutuk attı, beyanat verdi. Ve Halil Tunç'un karşısında yer aldı, kınadı.

Başka bir sendikacı, Bay Vahap Güvenç, Türk—İş'li. Adalet partili. Son olarak Cumhurbaşkanı tarafından senatör atandı. Oysaki bay Vahap Güvenç hiç bir kanunî kongrede işçiyi temsilen görev almamıştı. Seçkin hizmeti de yoktu. Ama seçiliverdi. Perde arkasında çok şeyler oynanıyordu.

## SONUÇ NE OLACAK?

Şimdi şu bir gerçek oluyor: Partilerüstü sendikacılık yutturmacadır, uyutmadır. İşçi kesiminin kişileri veryansın partilerle kuçaklaşıp, kendi gelecekleri için yatırımlar yapsınlar... Sonra «fabrikadan içeri siyaset» sokulmasın. Yağma var, talan edin, halkın olması gereken demokrasiyi şahsî malınız haline sokmağa çalışın; fonlarla, bol maaş ve ödeneklerle, fiyakalı bürolar ve sekreterle yürütün yaşantınızı, sonra emekçiyi siyasete sokmamak için palavralar atın, uyturma metodları bulun.

İşte emekçi kardeşlerim, oynanan oyun bu Türkiye'de. Çoğunluk sendikacının, çoğunluk siyasetçinin yüzüne gülüp, nutuk atıp yutturmak istediği bu, Türkiye'de devlet hiç bir kişinin ve de zümrenin değildir. Ama Türkiye'de devlet sendikacıların, siyasetçilerin, işçilerin...

# BAŞYAZI

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

gütlendirilen cahil toplumun yarattığı olaylar tamamen gayesinden uzaklaşmış karşı olduklarını iddia ettikleri hareketi yapmalarına sebep olmuştur. Kitapçıların, gazinoların yakılıp yağma edilmesi öğretmen dernekleri siyasî parti gibi demokrasinin vazgeçilmez müesseselerini basmaları, faşizmin ta kendisidir.

Din elden gidiyor teranesiyle dinine bağlı cahil insanları kendi özgürlük ve çıkarlarına karşı örgütlenirerek olaylar yaratanlar toplumun ızdıraplarını çok iyi bilenlerdir. Çünkü onlar toplumun bu ızdırabı ve bunalımından her zaman böyle yararlanarak harizadeliğini devam ettirmişlerdir.

Böylesine fakir ve bunalım içindeki bir toplum'un sömürülmesi için idare tavizkâr davranmamalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti laik sosyal ve demokrat bir devlettir.

Herkes dinde bağımsızdır. O halde din elden gidiyor diye mitingler düzenlenmesi Anayasa'ya aykırıdır.

Türkiye Cumhuriyeti uyruğundaki her vatandaş her bakımdan eşittir. Ulusu sömürenler arasında müseviler, katolikler, protestanlar olabileceği gibi müslümanlar da vardır. O halde karşı konulması gereken ayırı dine bağlı olanlar değil, eylemleri olmalıdır.

Dini ayrı olmakla beraber vatandaşlık görevini her manada yerine getiren bir kimse ulusumuz için yararlı olduğu gibi müslüman olduğu halde vatandaşlık görevlerini yapmaktan kaçan da zararlı kimsedir.

Bunların ayırt edilmesi ve ulusa zararlı olanlara din ayırımı yapmadan karşı çıkılması gerekir. Her hareketin sonunda ekonomik ve sosyal yarar olmalıdır. Ekonomik ve sosyal yarar bulunmayan her hareket ulusumuz için tehlikeli ve zararlı olur.

Rıza GÜVEN

şiiir şiiir şiiir





..... Doğu'da yılların değıştirmedeği korkunç tablo budur. Ve bu tablo karşısında irkilmeden, tehlike çanlarına kulak tıkayarak oturmak, özel kâra bağlanacak garanti oranında kalkınma beklemek, vaadlerle yaşayıp, vaadlerle ölmek de aynı derecede korkunçtur.

Bu bölgede her 100 aileden 37'si topraksızdır. Her 100 köyden 32'si ana yoldan kilometrelerce uzaktır. Üniversiteye giriş sınavlarında en düşük başarı gösteren 21 liseden 14'ü bu bölgede. Doğu'da 9217 kişiye 1 doktor düşer, 11.000 kişi için sadece bir hemşire vardır; su yoktur, elektrik azdır. Barınma şartları fecidir. Gelir dağılımını son derece adaletsizdir, topraksız köylü

Ama Türkiye'de devlet uygulamada kişilerin, bir mutlu azınlığın olmuştur. O mutlu azınlık mutluluğunu emekçileri, geniş halk kitlelerini siyasetten uzak tutarak ve ipleri elinde bulundurarak sağlamıştır. Ve de bu yutturmacanın böylesine sürüp gitmesini istemektedir... Bu sürüp gitmeyecektir. Bay Halil Tunç Doğu'yu yeni hatırlasa, bay Hasan Türkay palavra sıkısa ve seçimsiz işçi lideri olan Bay Vahap Güvenç Senatör atansa bile. Türk—İş Konfederasyonu da partilerüstü sendikacılık palavrasını yaymak için savaşıya bile.

Emekçi, devlet yönetimine el atmanın ekmeğini savunmak olduğunu artık biliyor ve de bilerek el atacaktır da. Ya, partilerüstü beyler, takke düştü keliniz gözüktü artık...

Av. Abdullah SERT

## DOSTLARLA demir taş ceyhun İnsan avı

(Baştarafı 3 üncü Sayfada)

saldırıyorlardı sağa sola. Kıçı tabancalı zorbalara, korkusuz terör kuruyorlardı Hükümetin içinde bile.

Ne denir? Paçayı güç kurtardık. Ama şunu söyleyeyim ki, bir ders daha aldım. Artık biliyorum can ve mal güvenliğimin, ödediğim vergilerle kurulmuş emniyet kuvvetleri tarafından korunmadığını. Kendi emniyetimi kendim korumak durumundayım.

## 1963 nere, Bugün nere?

(Baştarafı 2 inci Sayfada)

niyet harekete geçmiş. 12.8.1967'de yürürlüğe giren 931 sayılı iş kanununa konan muvakkat bir madde ile kesinleşmemiş bütün asgari ücretleri yok etmiştir. Sayın Çalışma Bakanı ve mesai arkadaşları İstanbul Tekstil işçilerini 1963 ün şartına mahkûm eden kanunla iftihar etsinler.

Asgari ücretle çalışanların ıstırabı

nı duymayan, çalışanları hayata bağlayan bağlantılarıyla düşünemeyen ne kadar şövalye görünümlü olursa olsun toplum hayrına iş yapamaz. Bir dalı 6 ayda kaldırır bu vesile ile çalışır görünür.

1963 nere.. Bugün nere... O gün yaşamak ne idi. Bu gün ne?

İşçiler bunu biliyor.

Bahir ERSOY

## Sümerbank'ı sevemez olduk

(Baştarafı 3. sayfada)

keseceğiz» der. Benzeri konuda kaybettikleri davaları hatırlatırsınız. «Zararı yok o davasını kazandı aldı. Bu da dava etsin» cevabını verir. Bunu söylerken içi titrer mi bilinmez. Halbuki bu fabrikalar eskiden böyle değildi.

Biz devlet sektörünü severdik.

**A**ma Sümerbankın fabrikalarından birinde bir müdür var. Par

ti lideridir sanki mübarek. Hem bir vekilin arkaşası, hem fabrika müdürü, elinden gelse işçi sendikasını babasının mülkü gibi idare edecek, Sendika yöneticilerinin tuttuğu parti mensuplarından olması için savaşır. Fabrikada çalışanları partilerine göre sınırlandırır. Fırsat bulursa tuttuğu partiye mensup olmıyanlardan arkadaşları arasında sıvırlmış kimseleri başka fabrikaya sürdürür.

Evet biz SÜMERBANKI sevemez olduk.

Bugün özel sektörü istismarda çok geride bırakan Sümerbank'ı sevmez olduk. Özel Sektör bize ondan daha sıcağı geliyor. Çünkü biz onu tanıyoruz. Elbette şahsî düşüncecek. Ama Sümerbank öyle değil.

İşçiler bu kadar.

Ahmet SOYER



## GÜNDELİKÇİ

Fazıl Hüsnü DAĞLARCA

Yanarcasına uyandın, korkuyla sınımsıcak gün üzre,  
Geciktin mi, yok.

Güneşin ışığı varmış varmamış  
Evler değil, damlar değil, soluk değil,  
Gökyüzü bile ışımamış daha,

Ama kalkacaksın ak üzre uyku göz  
Yaşama göz.

Gittiğin işyeri üç kişilik,  
On kişilik, yirmi kişilik, uzun.  
Gittiğin.

Birin üçe, birin ona, birin bine dağılışı,  
Gittiğin işyeri, çalışa çalışa, yüzbin kişilik  
Ama kalkacaksın ak üzre uyku göz  
Yaşama göz.

Uyumamış gibisin ta masallardan beri,  
Çapak çapak.  
Gözden de, yaşamaktan da büyüktür ekmekler,  
Kör olmuş gibisin,  
Karanlıkta karanlıkta, boş.

Ama kalkacaksın ak üzre uyku göz.  
Yaşama göz.



## MEKİK a. soyer

### Sümerbank'ı sevemez olduk

**D**evlet sektörünü savunuruz.. Memleketin ekonomik yapısında mühim yeri vardır. Bu sektördeki işletmelerin hizmeti muhtelif cephelidir. Özel sektör onu kıskanır. Elinde gelse devlet sektöründeki işletmelerin kolunu kanadını budar. O'na hayat hakkı tanımaz. Ama devlet sektörü olmasa idi kendisi bugün kü inkişafa kavuşamazmış düşünmez. Eğer özeller biraz ince ele-yip sık dokusa devlet sektörüne minnet ve şükran borçlu olduklarını kabullenirlerdi. Zira her şeyden evvel eğitim ocağıdır. Bugün işkolumuzdaki Özel Sektöre ait işletmelerin elemanları genellikle Sümerbanktan yetişmişlerdir. Sümerbank fabrika kurduğu şehirlerimizde vatandaşlarımızı sanata adapte etmiştir.. Önce mesleksiz işe başlayanların sivriliplik sorumluluk mevkilerine geldiklerine şahidiz. Halen özel sektöre ait işletmelerin kaliteli noktalarını bu ele-manlar işgal ediyorlar.



Çıkan asit dumanlarıdır, emekçinin ciğerine dolar

## Fener Boyahanesinde işçiler canlarından bezdi

# Korkunç bir işyeri örneği

Yazan :  
**KANI Şengül**

**B**enim gözüm korktu ya, o koşullar altında yıllarca ömürlerini törpüleyen emekçiler ne yapar? O her türlü insanlık üşü, çağ dışı çalışma şartları altında ekmeğe tutsak emekçiler ne yapar?

Sendikamızın Beyoğlu Şube Başkanı Kemal Abay geçen gün bizi bir yerlere götürdü. «Bakın da görün» dedi, «Şu emekçilerin yaşantısını görün.» Şişli'nin arka taraflarına indik. Oralar hep işyerleri, fabrikalar, atölyeler vb. Kapısında «Fener Boyahanesi» yazılı yerden içeri giriyoruz. İçeri değil de yerin dibine doğru.. Ben cınlı basamak saydım işyeri denilen «ambara» i-nerken... Geniş bir yer. Bereket bir de dar değil.. Ortalarda birkaç büyük büyük kazanlar var. Kazanların içinde naylon ve pamuklular, çevrelerinde ellerinde koca koca sopaları ile emekçiler. Bu sopalar dövüşmek için de-

sırtı, yanı hep ıpslak. Sıcak su içinde hamam gibi, pis, kirlili bir yerlerde yaşama borçlarını ödemeğe çalışıyorlar. Yaşamak değil bu çünkü. Yaratılmışlığın borcu. Ya kendi canınıza kıyacaksınız, ya da böylesi kepezelikler içinde yaşantılarınızı sürdürüreceksiniz. Ya da, ya da tu tup uyanacaksınız. Evet uyanacaksınız. Patronların gözlerini döndürecek kadar uyanacaksınız..

«Ne olacak?» diye soruyoruz, «haliniz ne olacak sizin?» Sesleri çıkmıyor gene. Sessizlik perçinlemiş dünyalarını. Ama küskün, ama kızgın oldukları hallerinden belli. Sordukça daha bir sınıksız sarılıyorlar ellerindeki sopalara. Daha bir sınıksız ve hırsla daldırıyorlar tahta teknenin içine. Bir pandomim gibi. Ama sonradan kopacak bir pandomim gibi!

**B**oyahane'nin patronu da böyle dedi: «Yahu, dedi, bu işçiler yıllarca çalıştılar. Aralarında otuz

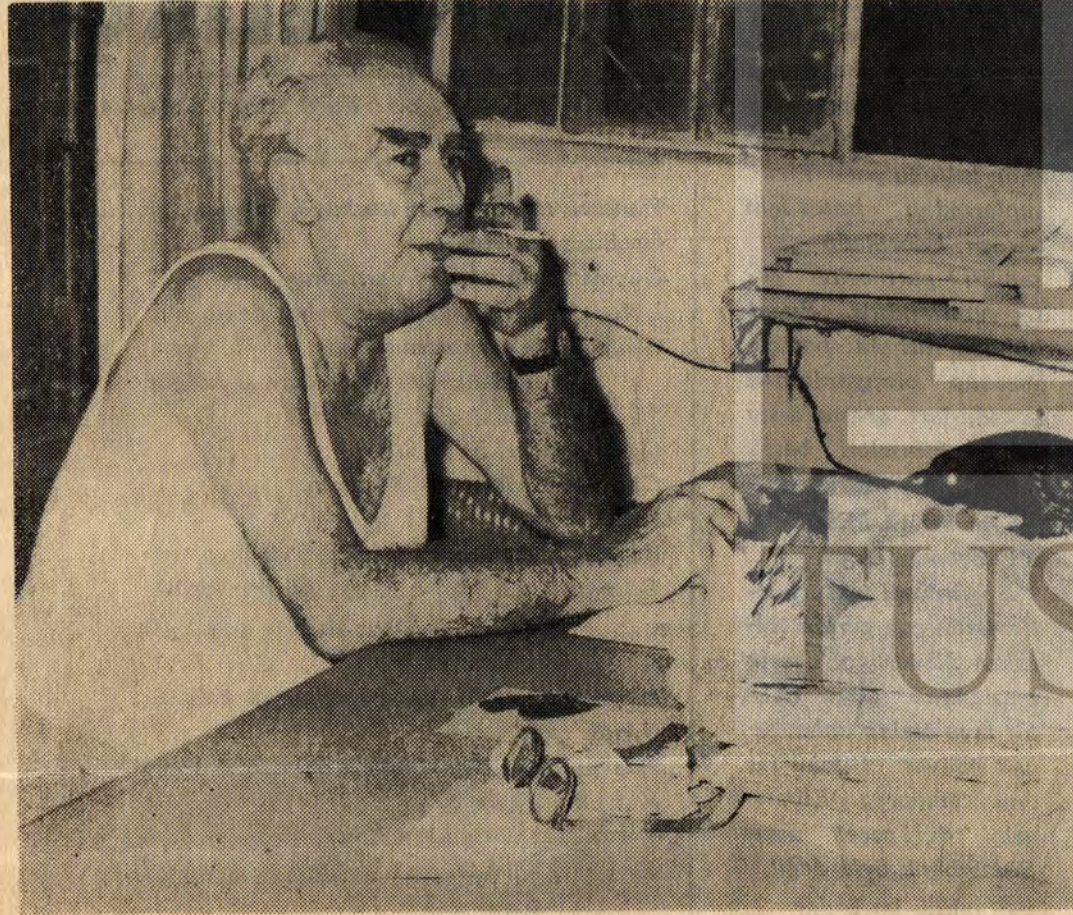
Birkaç kez ilgili yerlere başvurulmuş. Sağlık ve Sosyal Yardım Müdürlüğüne, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği İstanbul Grup







İşte soyunma yeri



18. yüzyıldan kalma patron. İşyerinin modern olduğunu ve yılda yalnızca on iki bin lira kazandığını iddia ediyor.

gil, kazandaki kumaşları karıştırmak içindir! Yaşlıca bir emekçiye yaklaştık. Ona herkesin sorduğu soruları tekrarladık. Brüt 18 lira yevmiye. Kondusun da beş küçük ve kendisi da hil yedi can.. 12 yıldanberi hep kazan karıştırmakla meşgul, elindeki iri, uzun sopasıyla... Günde 9,5 saat ter döküyor. Konuşurken sırtıma ıslaklıklar değdi. Meraklandım. Başımı yukarı tavana kaldırıncane görsem beğenirsiniz? Tavan gök olmuş sanki Yağmur yağıyor. İşçilerin

yıl önce birlikte çalıştığı-mız olanlar da var. O günlerden beri hiçbirinin tek bir sesi çıkmadı.. Nedense şu son iki yıldan bu yana hallerinden şikâyet etmeğe başladılar. Garip değil mi? Evet işçilerin uyanışı o içine girilmesi imkânsız tavandan suların şağır şakır aktığı pis, gayrisihhî çalışma şartlarından şikâyet etmeleri garipseniyor. Bu patronlar ne de katı yürekli.. Ne de acımasız. Kendi çıkarlarına dokunan kıpır danişları hep garipsiyorlar. Hiç böyle şeyler işlerine gelmiyor.

O kazana benzer tahta teknenin içindeki kumaşları durmadan karıştıran, üstü başı pesperişan, sırlıklam emekçiye yaklaşıyoruz. Bir başka dünyaların insanı sanki karşımızda duran. Bir başka, ilişimimizin olmadığı bize yabancı bir dünyanın insanı sanki... Canı gırtlığına gelmiş.. Dokunsanız elindeki sopa havaya kalkacak gayri ihtiyarî.. Bıkmış tüm yaşamalardan. Bıkılmayacak bir yaşamı değilki zaten, içinde bulunduğu. Her akşam, her gün, her tanrının günü değişmiyor ki hayatın dekoru.. Değişse bıkar mı insan? Bıkıyorlar mı kendilerini Boğaz sefalari içinde yaşamının akıntısına bırakmış insanlar? Bıkıyorlar mı sömürücü komisyoncular??

Başkanlığına.. Ama ilgilenen yok ki.. İlgilenen olsa burayı bir dakika açık tutmazlar, «İşçilerin Sağlığını Koruma ve İş Emniyeti Nizamnamesi»ne göre.. Kapatırlar burayı.. Ama neden kapatmazlar? Neden patrona gerekli tedbirleri aldırılmazlar? Bunu bilene aşkolsun.. Kapattırmadıkları, kimbilir belki de işçilerin açıkta kalmasını istememelerindedir.

Öyle ya bizim ilgililer işçileri çok fazla severler! Onları çok fazla sevdiğileri için de ölüm tehlikesi içinde bile olsa ekmek paralarına karşı çıkmazlar! İşçilerin ekmekleri ile oynamazlar! Zaten patron da pek fazla birşey kazanmıyormuş. Adamın eline geçen yıllık kâr 12.000 lira imiş. Öyle dedi, günahı boy nuna. Yani bunu dinleyenler arasında şu bildiğiniz kargalardan da olsa kahkahalarla gülerlerdi. Patron ayda 1000 lira için bunca zahmete katlanıyormuş. Yani işçiler patron için değil de patron işçi için çalışıyor anlaşılıyor.. İnananlar beri gelsin..

Biz gördüklerimizi elimizden geldiğince dile getirmeye çalışalım. Mesele ye el konulur da bu yaşarken ölüme terk edilmiş insanlar insanca çalışma olanaklarına kavuşturulursa ne âlâ.. Kavuşturulmazsa ne olur şimdiden bilinmez..

Eğer bunlar olmasa idi özel sektör eleman burayı çekecek dolayısı ile bugünkü gelişmeye imkân bulamıyacaktı.

Diğer taraftan resmî sektör, vatandaşı, özel sektörün istismarına karşı koruyucu vasfındadır. Eğer onun malları normal ölçülerle vatandaşın ihtiyacına sunulmamış olsa inaniyorum ki bir takım elbise ateş pahasına çıkardı.

**E**vet biz Sümerbankı seviyorduk. Onun kanunlara saygısı bizi ilgilendiriyor. Eskiden özel sektöre kanunu anlatmak mesele idi. Sümerbank her konuda olduğu gibi bunda da örnekti. Ama şimdi Sümerbankta tırtıllar türredi. Bunlar zaman zaman görünmüşlerdi. Bu gün çok baskınlar. Bir fabrikasına bakarsınız. İşçinin zammı kesilir. Aman nasıl olur? dersiniz. Aldırmaz kesintiye devam eder. Mahkemeye verirseniz. Devlet müessesesi mahkemeyi kaybeder. Aynı hareketin tekrarında başka bir işçiyi rencide etmemesi gerekir Müdürü ile konuşursunuz. Doğrudur der. Fakat bir gün sonra başka bir işçiden şikâyet alırsınız. Yine zam kesilmesi. İdareciye sorarsanız. «keseriz (Devamı 4 üncü Sayfada)